

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Redazione ed amministrazione Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione: Egy évre . . . Per 1 anno 6.— frt. Félévre . . . 6 mesi 3.— Negyedévre . . . 3 1.50 2 hóra . . . 2 1.— Külföldre 1 évre . . Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek: főlvetnek árszabály szorint a kiadó hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag: Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váci-utca, Oppeliek B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assa mono nell'ufficio di spedizione in Fiume Piazza Adamich.

1887. I május

Megjelenik minden vasárnap

I Maggio 1887.

A fumei szabad kikötő megszüntetésére vonatkozó enquett-tárgyalások.

Tengeri kereskedelmünk történetében mindenesetre korszakot alkotó eseményt fog képezni, a fumei szabad kikötő megszüntetése. — A nélkül, hogy e nagy fontosságú állami intézkedésnek előnyeit vagy hátrányait megbeszélés tárgyává tennék, közöljük egyszerűen e tárgyalások lefolyásának főbb momentumait.

Triesztben a szabad kikötő megszüntetésével összefüggő munkálatok már annyira előre haladtak stadiumban vannak, hogy kormányunk szintén elérkezettnek látta az idő a szükséges intézkedések megtételére.

Gróf Zichy Ágost kormányzónk ez okból a F. évi ápril hó 28-kára enquettet hívott, egybe, melynek célja volt a fumei szabad kikötő megszüntetésére vonatkozó kérdések megbeszélése, és esetleges javaslatok előterjesztése.

Az enquette, mely gróf Zichy Ágost kormányzónk elnöklété alatt tartatott meg, az érdekeltek köréből a következők hívtak meg: az állami hatóságok és hivatalok közül s a fumei m. kir. kormányzóság részéről: Fésüs Béla min. oszt. tanácsos, báró Abela Rezső min. titkár, ki egyszersmind az enquett jegyzője; a kereskedelmi m. kir. ministerium részéről: gróf Batthyány Tivadar min. titkár, s a most nevezett ministeriumban a tengerészeti osztály vezetője; a m. kir. tengerészeti hatóság részéről: Zeyk József ministeri tanácsos, Fest Kálmán min. titkár, Rukavina Márton révkapitány; a m. kir. pénzügyi hatóságok részéről: Turóczy Adolf pénzügyi főtanácsos Budapest-ről, Szobovics Lajos fumei pénzügyi igazgató, Filler a fumei fővárnihivatal főnöke; a m. kir. állami vasutak részéről: Marsik János fumei forgalmi főnök, a fumei kikötőépítészeti hivatal részéről: Hajnal Antal orsz. közép. tanácsos; Fiume város részéről: Ciotta János polgármester, Iovag Thierly Frigyes, báró Lettis Ferencz, Corossacz F., Clecovich Luigi, Mohovich Emidio, és Walluschni Antal, a fumei kereskedelmi és iparkamara részéről: Iovag Cosulich Kázmér kamarai elnök, Smoquina A. F. kamarai titkár, Rack, Ossoinack Luigi, Steinacker Artur, ifj. Jellouscheg Ferencz; az o. m. Lloydársulat részéről: Pittner H. főügynök, az Adriaiársulat részéről: —, A Swerljuga és társai gőzhajózási vállalat részéről: Swerljuga cégvezető; az érdekeltek kereskedelmi körök részéről: Bayerthal és Levi cég, Maderspach Sándor, Engel L., és Riboli J.

A FIUME TÁRCZÁJA

A Szuzei csatorna tekintettel különösen a mai gyarmati politikára és Fiuméra.

KIVONAT.

Dr. HAVASS REZSÓ fölvilágosításából.

1869 november 17-én adták át a forgalomnak a Szuzei csatornát s megnyitották ez által a legtrövedb vízi utat, mely Európából Indiába, Sinába, Ausztráliába, szóval a távolabbi keletre és délre vezet. A Szuzei csatornának e szrint felette fontos szerep jut a világforgalomban s főleg fontos tényező a Földközi tengert övező országok s ezek között az osztrák-magyar monarchia kereskedelmének fejlődésére nézve. Mindazáltal sajnálatmal tapasztaljuk, hogy monarchiánkban eme fontos tényező becsét kelleg nem méltányolják. Kivált Magyarországra nézve áll ez, mert Ausztriában — legalább néhány év óta — mind jobban figyelemre méltatják a Szuzei csatornát s forgalmának emelkedését. Nagyon is eljött tehát az ideje, hogy

a Szuzei csatornával mi is behatóan foglalkozunk — Ezen bevezető szavak után áttér az értekező a Szuzei csatorna ösmertetésére. Behatóan szól annak eredetéről, fekvéséről, földrajzi viszonyairól, történetéről, természeti és kereskedelmi jelentőségéről. — Foglalkozik a mai gyarmati politikával rámutatva annak ányoldalaira s végül rántal Fiumére, mint a melyen át tengeri forgalmunk történik.

Dr. Havass úgy földrajzi mint kereskedelmi és politikai szempontból foglalkozik értekezésének tárgyával. Előadja, hogy valaha a területet, hol most a Szuzei csatorna átvonul, tenger fődte, míg a Szímei hegy feltornyosult s magával a szomszéd területet is a víz fölé emelte. Jelenleg azt észlelni, hogy eme kiemelkedett területen a talaj, bár észrevétlenül, de folyton süllyed. Ezen tényből kiindulva halárorszottom állithatni, hogy a Szuzei csatornán át való tengeri összeköttetésnek jövője biztosítvan, mert épen a talaj süllyedése következtében a csatorna is mindinkább mélyebb feneket nyer.

A csatorna hossza 160 kilométer;

E kérdések megoldása egy albizottságra bízott, mely e hó 29 én kezdette meg működését, s mely munkálatainak eredményéről a főmenlitett kérdések befejezett megvitatása után, az enquettnek jelentést fog tenni.

Az albizottság működését valószínűleg a jövő hét végén fogja befejezni.

A kikötő építmények bővítése Triesztben.

A trieszti kikötői építményekről, melyeket az osztrák kormány a trieszti szabad kikötő megszüntetése folytán tervez, már lapunk megelőző számában említést tettünk. A fumei szabad kikötő megszüntetésére vonatkozó tárgyalások ez idő szerint vannak nálunk folyamatosan, s így érdekesnek tartjuk az osztrák keresk. kormányának a fontos ügyre vonatkozó álláspontját, az osztrák kereskedelmi minister beszédéből vett részlettel ismertetni.

Az állami vasúthálózatnak direct összeköttetése Triesztel a kereskedelmi ministerium beható gondoskodásának tárgya. Egyszerre azonban maga a törvényhozás által, ki volt az 1885 évi június 1-én kelt törvénnyel a kormány részéről követendő eljárás jelölve. A herpeljei vasut ez év végen megnyitják és így azon útróvidítés által, melylyel a rövidebb távolság Fiumétől St. Péteron át kiegyenlítettik, valamint az állami üzlet szabad tarifája által Trieszt díjszabási és egyéb forgalmi viszonyai is jelentékenyen fognak javulni. A pétag-szerződés kötése iránt az államvasutak vezérigazgatósága és a déli vasut közt folyó tárgyalások már annyira haladtak, hogy eredményüknek — a még fennálló nézeteltérések kiegyenlítésére irányuló befolyás érvényesítése céljából — a kereskedelmi ministerium elé terjesztése már legközelebb várható. A kereskedelmi ministerium ez ügynek az állampénzügyi tekintetek gondos megfigyelése mellett és a méltányosság szellemében leendő melőbi rendezésére fog törekedni. A Triesztel való

összeköttetés további javítása sem fog azonban szem elől tévesztetni. Az előttem szölkök egyike az új kikötő-építkezéseket elhibáztattaknak jelzé. Erre legyen szabad megjegyeznem, hogy elismert tekintélyek a kikötő, az építkezési mellett nyilatkoztak, azok fennállásuk óta jóknak bizonyultak s idegen hajósok által is a nautikus igényeknek megfelelőeknek lettek elismerve. A Riva-vasut egy szónok által szóba hozott költségeinek a herpeljei trieszti vasut számára törvényhozásiilag megállapított és szűkre szabott minimális litélben fedezetet kellett találniok. A kikötő kialakulásával a Riva-vasut végleges vonalnyomának nehéz kérdése is meg fog oldatni. A kikötő helyek hiányán épen a 3. számú medence építése által lesz évek hosszú sorára segítve. E medence helyreállítása után az új rákódó készülékek segítségével évente körülbelül 350 hajóval több fog Triesztben kiköthetni, mint eddig. A főtervben ugyan tényleg egy fa-kikötő építése a Campo Martion, illetőleg a Santa Teresa melk volt kiltátsba véve, de az első sorban pénzügyi szempontból — a fakikötő építése egymaga 4 millió forint költséget igényelt volna, — második sorban pedig tekintettel a trieszti fakereskedelem ez időszerinti állására a fakikötőt egyelőre nélkülözhetőnek feltüntetett viszonyairat, eljettett. Bármily jelentékeny is egyébiránt a fakereskedelem Triesztben, az mégis csak legkisebb részben történik egész hajórakományokban, hanem leginkább oly mellékrakományokban, melyeket a távolabb eső új vagy közelebb fekvő régi kikötőkben horgonyzó hajók vesznek fel, a melyek pedig a mellékrakomány felvétele céljából alig fognának a külön fa-kikötőbe menni. A tárházak és hangárok építésére és üzemeltetésére vonatkozó engedély kiadása iránt még a mult hó közepé táján megkezdett bizottsági tárgyalások befejezték. A bizottságilag megállapított egyezmény egyrészt meg a kormány, másrészt pedig a kereskedelmi kamara és Trieszt városi hatóságának jóváhagyását igényli. A tárgyalások azon eredményre vezettek, hogy az építkezések oly időben és terjedelemben lesznek véghezvittek, mely azon várakozásra jogosít, hogy a szabad kikötő megszüntetése az arra czélba vett időre akadálytalanul meg fog történetni.

Hogy az a lajtántáli és Trieszt emelése vonatkozó e törekvéseket a magyar kormányzat sem nézi összetett kezekkel Fiuméra nézve, azt a lapunk mult számában ismertettett újabb kikötő építési munkálatok eléggé igazolják.

helyet foglalja el; pedig az új utra nézve a legelőnyösebben fekszenek az Adria tenger kikötői.

Dr. Havass a mai gyarmati politikát is belevele fejtegetésibe, Az uttöbbi években — úgy mond — a nyugateurópai államokban rendkívüli előszeretettel foglalkoztak a gyarmatosítás kérdéssel s főleg Afrika volt kiszemelve arra, hogy a kívánt birtokokat szolgáltassa. Ámde Afrikának az egyenlítő alatt fekvő vidékein az európai a természeti viszonyokkal nem bír megküzdeni s a gyarmatos misszióját nem teljesítheti ott. Ennek megösmérése az afrikai gyarmatokért kelkesülők kedvét nagyon csökkentette s mindinkább azon egészséges nézet nyer megérdemelt méltatást, hogy nekünk európaiaknak Afrikában egyelőre csak arra kell szorítkoznunk, hogy ott kereskedelmi állomások s iparüzkeink számára áruhelyek alapítsassanak.

A politikai hódítások helyett: belkés kereskedelmi hódítások képeznek tehát ezután törekvéseinket; s ezeknél nemcsak a mi az Afrikával, de a kelettel való kereskedelmet is illeti, főtényező gyantát a Szuzei csatorna használható fel,

Tengeri kereskedelmi forgalmunk.

A f. é. március havában tengeri kereskedelmi forgalmunkat, az egyes bel- és külföldi társulatok valamint a magánosok hajói a következő arányokban követítették:

Behozatal:

- 10 Adriagözös, 20,722 m. mázsa 495 db. áru.
 - 33 Lloydgözös 11364 m. m., 129 db. áru.
 - 124 más gözös 74411 m. mázsa 22101 db., és 02 köbm. áru.
 - 213 vitorlás (10 tonnán fölül) 85713 m. m., 3863 db., és 304 köbm. áru.
 - Vitorlások (10 tonnán alul) 4636 m. mázsa, 1354 db., és 334 köbm. áru.
 - A behozatal március havában 196848 m. mázsa, 27932 db., és 638 köbm. áru.
 - Az összes behozatal a f. évi január 1-től március hó végeig 494,890 m. mázsa 33631 db., és 1919 köbm. áru.
- Kivitel:*
- 10 Adriagözös: 61932 m. mázsa, 300,484 db., és 559 köbm. áru.
 - 35 Lloydgözös 14964 m. mázsa, 23586 db.,
 - 116 más gözös 31196 m. mázsa, 2,079,225 db. 168 köbm. áru
 - 202 vitorlás (10 tonnán fölül) 13703 m. m., 2,476,657 db., és 2873 köbm. áru.
 - Vitorlások (10 tonnán alul), 3603 m. mázsa, 9034 db., és 67 köbm. áru.
 - A kivitel március hóban 125,400 m. m., 4,888,986 db. és 3667 köbm. áru.
 - Az összes kivitel a f. évi január 1-től március hó végeig 495,321 m. m., 17,165,541 db., és 13136 köbm. áru.

A fiumei tornaegylet választmányának jelentése az 1886/7 egyleti évről.

Tisztelt közgyűlés!

A kolerajárvány miatt hosszabb ideig tartó szünet után, az egyesület 1886 október 2-án ismét megkezdte működését. A választmányt leginkább a megszünt „Concordia” egylet hagyatéka foglalkoztatja. A város a második megkezdést is tagadólóg utasítja vissza, s csak a kamatok használatát engedti át az egyesületnek. E határozat folytán tíz egyleti tag, egy rendkívüli közgyűlés megtartását kéri, mely november 15-én megtartván, a tagok helyesléssel tudomásul veszik, hogy a választmány már időközben a belügyi miniszterhez apellált, s melynek következménye lón, hogy a m. kir. belügyi miniszterium a „Concordia” vagyonát, mint jogos örökséget egyletünknek ítélte

Csak az osztr. magyar monarchia intéző köreinek s polgárainak komoly szándékától függ, hogy e világhatalmi gőcpont fűszálai az ő kezeikben legyenek. Maguk a németek elismerik, hogy egészen a Majna vonaláig a Földközi tenger köztől vannak kivevve. Asszával a közvetlenség eszköze, s ezen kikötőhelyek között a magyar tengerpart az első.

Dr. Havass kimerítően tárgyalja mindazon teendőket, melyek véghez viendők, hogy tengerpartunk előnyös fekvését kellően felhasználhassuk. Kell, hogy a Szuesz csatornán át elérhető vidékekkel s főleg Asszával a Földközi tenger közötti kereskedelmünk és hajózásunkat s iparunkat emeljük; hogy nagy kereskedelmi társaságok alakuljanak; hogy Fiuméinket még jobban emeljük s előnyeiket felhasználjuk. Fiume emelésére nézve több javaslatot tesz érkező s ezek között különösen hangoztatja, hogy a vitorlahajózás támogatásban részesíttessék s a város területét feltöltés s a város mögötti sziklás területek kiegyengetése által kibővítsük. — A felsorolt tényezőkre kell támaszkodnunk, ha a Szuesz csatorna nyújtotta előnyöket hazánk részére érvényesíteni akarjuk.

Dr. Havass felolvasásához térképeket is használt s kiemelte, hogy forrásai érkekezésében ki vannak tüntetve.

oda. Ugyanacsak e rendkívüli közgyűlésen elfogadtattott a „Concordia” tőkére vonatkozó kezelési szabályzat, melynek főpontja szerint a Concordia alap semmimé más célra, mint ingatlan beruházásra nem fordítható; ez esetben is csak oly feltétel alatt, ha az alapot képező összeg, a beruházás idején elért magasságának legalább kétszeres értéke a „Fiumei Tornaegylet” által már előbb vagy egyidejűleg ingatlanba lett befektetve.

Ugyanezen közgyűlésen Nicóra Vince aelnök, Fest Aladár titkár, Berecz Gyula, Juhos János vál. tagok lemondása és Binder Gusztáv elköltözése folytán a megüresedett helyek betöltése válván szükségessé, az új választás megajánlta s a következők választották meg: elnök: Nyírak Lajos aelnök: Fest Aladár, vál. tagok: Sarlay János, Körösi Sándor, Garimber i Henrik, Feledy Dez ö, kik közül a legközelebbi választmányi ülés Körösi Sándort választja meg titkárrá.

Január 7-én a választmány versenytekészést rendezett, melyen az első díjat Szabó Samu nyerte el 39 egységgel.

A választmányok a lefolyt évben hozott nevezetesebb határozatai a következők:

- a) Egyesületünk belépett a „magyarországi tornaegyletek szövetségébe”.
- b) Elhatározották, hogy új tagoknak főlvetelre való jelentkezése esetén az egylet helyiségeiben történik, a hol egy erre a célra szánt könyv lesz kitéve, s mind a belépni szándékozók, mind az ajánlók ott írják be nevüket.
- c) A Dr. Erödi Béla úr által az egyletnek ajándékozott értékes nagy csónakot az egyesület jó karba állítja, s a tagok rendelkezésére bocsátja.
- d) A tornatermet a választmány cserrel újból ellátta, s egy újabb magas korlátot készíttetett, az ablakokat függönyökkel látta el, 24 pajzsot készíttetett s a meglevő mosdószekrény mellé még egyet csináltatott.
- e) Végül elhatározották, hogy az egyleti kardokat és vívószerkeket csak is a művezetőnek szabad használni.

Ezek volnaik ama főbb események, melyekben egyletünk lefolyt évi munkássága visszatükröződik. — Hogy a tornaszás és vívás terén nagyobb körü munkásságot fejthetünk ki, azt mindenki beláthatja. De vigasztal bennünket az a tudat, hogy ifjú egyletünk e tekintetben ugyanazon anomáliában szenved, a melyről a hazai tornaegyletek — a fővárosiakat kivéve — folyton panaszkodnak. — Ifjú plántája még a magyar közéletnek a t. stedszük ségességének elve; időbe kerül, míg megfogamzik, gyökeret ver és izmos lábú fejlődik, úgy hogy az egész magyar társadalom meg legyen győződve, hogy önmagunknak, a jövő nemzedéknek, a hazának és emberiségnek tartozunk azzal, hogy testi erőnkkel elenyevüdni ne engedjük, hanem inkább szent kötelességünk, folytonos fejlesztésükre a legnagyobb gondot fordítani. Mert csak ép testben lakhatik ép lélek, s a hazának szüksége van arra, hogy fia i erejükkel és szellemükkel áldozzanak oltárán.

A társulati szellem az, mi e cél elérését a legkönnyebben elősegítheti. — Csak hogy jól tudjuk mindannyian, mily bajos az igazi összefartást az anyaország még egyenyelvű vidékein is elérni, annál nehezebb tehát itt, hol a különböző elemek különböző szokásai, nézetei és nyelve a legnagyobb tapintatot igénylik, hogy az egyesület hazafias szellemű föladatának megfelelhessen. Nem szabad azonban csüggednünk. Merítsünk biztatást az örömből, melynek mi, vagy utódaink részesei leszünk, ha majdan kis társadalomk segítségével által, nem egy téren lesznek elérve a legszebb és leghazafiasabb célok. Ép ezért engedje meg a tisztelt közgyűlés, hogy e helyről, honnan évenként csak egyszer van módjában a választmányának az egyesülethez ünneplésen szólani, baráti összetartásra, a testületi szellem kultiválására hívjuk föl szives figyelmüket. „Rossz szomszédság török átok a magyaron!” Eddigleg ugyan boldogoknak vallhatjuk magunkat, hogy

egyletünk életében teljes harmonia uralkodott, de a testületi szellem még ki nem fejlődött, s ott a hol ez gyökeret nem ver, a visszavonás gazos virága nagyon könnyen fölburjánzik. Tartsunk össze! uralkodjék körünkben ama baráti összetartó szellem, mely immár szép fejlődésnek indult, társadalmi érintkezésben ne hibáit kutassuk az embereknek, hanem inkább szép és nemes tulajdonságait jellemzőknek.

Ily módon csakhamar megerősödik egyesületünk, s egyik védő bástyája lesz a hazafias szellemű fiumei társadalomnak s nyugodtan várjuk majd a jövőt, mi kik most, mint az egyleti tagjai, jövő nagyságának alapjához a köveket összehordjuk.

Es most, midőn a választmány köszönetet mond a bizalomért, melyet belénk helyeztek, midőn letesszük a tisztséget, mellyel bennünket fölékesíttek, a tisztelt közgyűlés kezeibe, — tesszük ezt azon megnyugvással, hogy az elmúlt év nem haladt el nyomtalanul az egylet feje fölé, hogy erkölcsileg és anyagilag megerősödvé adjuk át tiszti utódainknak.

Két rövid év időközéig képest tekintélyes tőkével rendelkezik egyesületünk; az alap meg van vetve, adja Isten, hogy a jövőben is így fejlődjék, folyton virulva, akkor bizton remélhetjük, hogy 10 év múlva saját házzal és tornacsarnokkal rendelkezik egyesületünk.

Lisztkivitelünk Nyugot-Európába és Braziliába.

A f. évi március havában, az egyes belföldi malmok, a következő mennyiségű magyar lisztet szállították kikötőnkön át a nyugot-európai kikötőkbe és Braziliába:

Elő budapesti	m. m.	5781.80
Louiza	„	1168.40
Egyesült	„	4676.00
Pannónia	„	1618.00
Concordia	„	2736.80
Erzsébet	„	3956.00
Victoria	„	5588.00
Gizella	„	4648.20
Pesti henger	„	3440.00
Pesti moln. és sütők	„	3088.60
Haggenmacher	„	1012.80
István	„	2938.40
László	„	1825.60
Szegedi	„	1010.80
Fiumei	„	1206.30
Kikindai	„	308.30
Losonci	„	1016.00
I. Eszaki	„	304.80
Horvát vizimalom	„	304.80
Aradi	„	204.00
Szatmári	„	203.20
Rom Uhl & Co.	„	100.00
Összesen, m. m.		47196.80

E mennyiségből az egyes kikötőkre esik, és pedig: Glasgowra 11347 m. m., Liverpool 14731, London 8621 m. m., Hull 304.80, Newcastle 915.60, Leit 6103, Bordeaux 1500 m. m., Rouen 2800, Barcellona 300, G braltar 17.50, Antwerpen 59, Brazília 605.60 m. mázsa.

A f. évi január 1-től március hó végeig elszállított lisztmennyiség 223.076 m. mázsát tett ki.

Az országos tanáregyesületi kongresszus.

A városunkban tartandó országos tanáregyesületi kongresszus ügye egy lépéssel ismét előbbre haladt. A középiskolai tanáregyesület elnöke Berecz Antal, értesítette a fiumei tanári kör elnökét Dr. Erödi Bélát, hogy a f. évi ápril hó 18-án tartott választmányi ülésen, egyhangulag és nagy lelkesedéssel határozták el, hogy mint azt már lapunk megelőző számban említettük, az idei közgyűlést július 6, 7, és 8-ik napjain Fiumében fogják megtartani.

Gróf Zichy Ágost kormányzó, Ciotta János polgármestert, vala-

mint a Fiumében megjelenő országos lapok szerkesztőit Berecz Antal föl fogja kérni az ügynek támogatására.

Mint halljuk, a tanáregyesület kebelében élénk érdeklődés mutatkozik a Fiumében tartandó közgyűlés iránt, s már lépek is tétellek egy külön vonat iránt. Ily módon a tanárok a kongresszusra egyszerre érkehetnek meg Fiuméba.

A mult évi program szerint tervbe vett helyi kirándulások teljesen érvényben maradnak, a hat nap napra tervezett dalmáciai kirándulás azonban, a tanáregyesület ohajához képest, valószerűleg el fog ejtetni. — E kirándulás helyett a sokkal időszerűbb velencei kirándulás fog tervbe vétetni, alkalmasint Pola és Triest érintésével. Hogy a velencei kirándulás, már az ott rendezett nagyszerű iparművészeti kiállítás miatt is nagyobb érdeklél bir, csak természetesen.

A tanári kongresszusra vonatkozó eseményeket lapunk hasábjain esetről esetre közölni fogjuk.

Népfölkelés és tüzoltóság.

(Beadvány a magy. orsz. tüzoltószövetség központi választmányához.)

Népszertő József fölkeresünk mint az orsz. tüzoltószövetség tagjaként, hogy a közmegelegedés Hangjuk iskolájában, ahol a tüzoltóság ügyeire — Emilian a megállította a helyi hatalmas emberek rovására. — Iránt oly kiválóan elismert s legmulasztatjuk csereleg fölemléséről rövid alatt vette a darab feles első előadók szenes sikerriának különbe melte.

A „Tüzoltó Közlöny” egész terjedelmében közli az érdekes beadvány szövegét, mely a következő:

„Még a honfoglalástól ránk maradt őszokása a magyarok gygyvert fogni, ha hön szeretett hazáját gygyveres erő fenyegeti. Ennek újabb alakja a népfölkelés, melyet a magyar országgyűlés má. 1868-ban megszavazott s melynek a korszak igényeire képest nemrég adott kifejezést. Lesz ezután egy katonailag kiképzett, fegyveres és egyenruhás népfölkelő seregünk, mely bátran nézhet az ellenség szemébe. Adja isten, hogy soha rá ne szoruljunk, de ha kellene, mi lesz a tüzoltósból éppen olyan időben, midőn csak aggastyánok, gyermekek és asszonyok maradnak otthon? Felszabadítás a kötelezettség alól akkor nem lehet és ha lehetne, keresztülvihető nem volna, mert a magyar, ha koronás királya és hazája szent érdekeit sérte látja, akár hívják akár nem, fogja a fegyvert és védi őket utolsó csep vérig. Ándé ily időben otthon is kettős a tüzek támadási veszélye, mert az azt előidéző anyagokkal nyakon bálnak, kik kevésbé érték azok veszélyes voltát. És ha valóban kiüt a tűz, nincs szakértő, a ki elfojtsa. Ezért ily esetre is kell előre gondolnunk, mert a mostani szabadság hirtelen támad a háboru és a harszterre hirtelen kell indulni annak, a ki elkésmi nem akar, mert rendszeren az első csapás dönt.

Telhet hogy képezzünk ily esetre tüzoltókat! Erre utmutatót nyertem egy alkalommal, midőn nem távol községünkől, erős vihar és nagy szárazság mellett, egy odvas fa meggyuladt s ennek sziporkái a falu melletti buzáreztekre hullottak, a fa körül pedig a kiszáradt fü tüzet fogott. Törzakürtösöm az őrtenyárol, és én kertemből láttuk a füstöt és oda siettünk, de ott találtuk már a község derék biráját, ki éppen természet szállítván haza, rakott szekerevel földjéről jött és a közeli csorakútból sajátjával hozott vízzel iparkodott a tüzet oltani.

Tüzjelt adni annyit jelentett volna, mint a szegény népet legsürgösebb aratási és hordási munkájában megzavarni és ez által érezhető anyagi kárba keverni. A bíró tehát fölszólította sonra oly szives volt fogatával a faluba hajtani és két otthon maradt tüzoltót s egy segeg kis futó a vész helyére hozni. Ez alatt a tözsakürtös kihuzta a szertérből a szivattyút és néhány perc múlva, a szintén a hordásból hazahajtó törvénybíró segítségével, a kuthoz vontatták. Azalatt őrt álltam az égő fánál. Men-

nyire esodálkozolt a kis füzök a tüzelek sággal helyesre

Ekkor gon az iskolában jó tüzoltó társaság és meg van nál, tüzeinknél tanítás nélkül, valami keveset. Akkor azután fölkeltünk, a költőszereplénye helye fölélt. P egyik-másik v

A Mephi tofele.

A városi zsin szinre Arrigo darabja, mely merítve. A dar milanoi színház bukott. A hata a darab bukása végre 1875-ben Bécsben adták darab előadása szokatlanul na Rosegger impre lá hosszabb előadásokat rend telt, hogy a M kielégítse. Mag zatoktól sem r dekében. Az or presariót, minc szinpadi disziti játék az ének- összhangban er hatását. A fősz felet, valódi itt-ott a legmag kitással. A mű mas hanganyag sággal bának s kellő iskolája közmegelegedés Hangjuk iskoláj — Emilian a megállította a helyi hatalmas b ó gyöngébb de nek rovására. Iránt oly kiválóan elismert s legmulasztatjuk csereleg fölemléséről rövid alatt vette a darab feles első előadók szenes sikerriának különbe melte.

Matisz Ján főgymnasium számára egy érfeltüntetést znyit költségvetés tel ószinte közzéne április hó 29-én elemi és polgár

Kül.

Kinevezés tóság Paravic szújartat tenge tale tengerész n vezte ki.

Kitüntetés.

kamarás, hon nek méltatás; a szász Eró jével kitünt tesülünk ujab a király ugya sünkban kifej gnek részere a keresztjét ado

Gróf Bath kedelmi minisre vezetője, és néjő n és hó 28-án ben több napot ny Tivadar itt bad kikötő meg tárgyalásokon.

születő ösz-
Berecz An-
ügynek tá-

háregyesület
klódés mu-
tartandó köz-
pések is tét-
iránt. Ily
ngresszusra
meg Fiu-

am szerint
tulások tel-
nak, a hat
lmácziai ki-
háregyesü-
ősinüleg el-
ndulás he-
übb velen-
be vétetni,
rieszt érin-
tési kiránde-
ett nagysze-
ás miatt is
csak ter-

usra vonat-
k hasábjain
ögök.

oltóság.
ség központi vá-

günk mint az
on nagy be-
l utmutatá-
yságával is a

életbe lép-
új szmété
korlati meg-
nyar országos
ilasztmányá-
randum alak-

gység terjedel-
vadász szö-

maradt és szö-
ha hön sze-
nyegeti. Ennek
yet a magyar
nagszavott s
képest nemrég
gatonailag
ruhás népföl-
al ellenség
rá ne szorul-
szültésből ép-
aggastyánok,
ak ott?
apris hál akkor
tőlvihető nem
ás királya és
a, akár hívják
édi fiket utol-
otthon is ket-
mert az azt e-
nak, kik ke-
l. És ha való-
a ki elfojtsa.
olunk, mert
mad a háboru
luni annak, a
desen az első

tre túzóltókat!
y alkalommal,
erős vihar és
as fa meggyu-
elletti buza-
pedig a kiszá-
sóm az őrta-
fistót és oda
közéig derék
ván haza, ra-
a közeli csor-
iparkodott a

volna, mint a
ási és hordási
állal érezhető
hát felszólítá-
a faluba haj-
tót a egy se-
i. Ez alatt a
a szivattyút és
hordásból ha-
a kuthoz von-
fánál. Men-

nyire csodálkoztam, midőn a két megjelent tú-
zóltó a kis fiukat a szivattyukhoz állította és az-
ok a tűzjelek után teljes tűzoltói szakavatott-
sággal helyesen működtek.

Ekkor gondoltam arra, hogy ez irányban
az iskolákban tehetnénk valamit. Marad otthon
jó tűzoltó tartalékseregünk, mert az érdeklő-
dés meg van fiatalágunkban és gyakorlataink-
nál, tűzünkönél elsajátítják tőlünk a működést
tanítás nélkül, lát ha még a falusi iskolában
valami keveset utána segítenék, nem ártana.
Akkor azután mehet az apa löfgyeppel népföl-
kelőnek, a kis fia addig otthon felveszi tűz-
oltószereplényeit és örökös elhagyott tűz-
helye fölött. Parancsnoknak találkozik azután
egyik-másik volt rokkant tűzoltó.

Josef főherceg.

**A Mephistofeles első előadása a városi szin-
házban.**

(ápril 29.)

A városi színházban a hó 29-én először került
színpadra Arrigo Boitónak „Mephistofeles” című
darabja, melynek tárgya Göthe Faustjából van
merítve. A darabot 1868-ban adták először a
milanói színházban, hol azonban csufosan me-
bukott. A hatal szertől nem riasztotta vissza
a darab bukása, újra és újra átdolgozta míg
végre 1876-ban Bolognában, 1882-ben pedig
Bécsben adták elő nem utolsón sikerrel. — A
darab előadása elé városunkban a közönség
szokatlanul nagy érdeklődéssel nézett. — A
Rosegger impresario vezetése alatt álló társu-
lat hosszabb időn át tanulta a darabot, próba-
előadásokat rendezett, szóval mindent elkövet-
ett, hogy a „Mephistofeles” a közönség igényeit
kielégítse. Maga Rosegger a legnagyobb áldo-
zatoktól sem riadt vissza a darab sikere ér-
dekében. Az eredmény nem maradt el, s a köz-
önség zajos tapsokkal jutalmazta úgy az im-
presariót, mind a szereplő művészeket. — A
színpadi díszítmények, a költséges jelmezek, a
játék az ének, s a zenei részeket a legszebb
összhangban emelték a nehez kivételül darab
hatását. A főszereplő Sillich volt, ki Mephisto-
felest, valódi művészi tehetséggel adta elő,
itt-ott a legmagasabb művészi fokot álló ala-
kítással. A művész a rendelkezésére álló hatal-
mas hanganyagot nagy bravúrral és könnyed-
séggel hánk, s e szép hangnak meg van a
kelő iskolája. — Busi és Montemelik a szintén
közneveléssel adták elő nehez szerepeket.
Hangjuk iskolázott, megjelenésük rokonzenves.
— Emiliani a „Faust” szerepében kitűnően
megállta a helyét, tény azonban hogy a Sil-
lich hatalmas hangyaga nem egyszer esik az
ő gyöngyök de jól iskolázott és tisztá ének-
nek rováására. Emiliani előadása alatt egyb-
íránt oly kiváló szép részeketben gyönyörked-
hettünk, hogy a közönség részéről nyilvánuló
elismerés a legméltóbban illeti meg. — Nem
mulasztjuk el lovag Podesti karmestert dí-
csérelő fölémlíteni, ki páratlan buzgalommal
és rövid alatt oly kitűnően tanította be, és
vezette a darab nehez zene részét. A „Mephisto-
feles” első előadása után elmondtuk, hogy az
ényes sikert aratott, s Rosegger impresari-
ának különben is jó hírnevét nagyban o-
melte.

Nyilvános köszönet.

Matisz János ur a fumei m. kir. állami
főgyűmásmunka tanára, intézetünk szertára
számára egy értékes és 45 különféle faemet
feltüntetett gyűjteményt adományozván, kedves
kötetességét teljesítve, midőn ezen ajándékáért
őszinte köszönetemet nyilvánítottam. Fiume, 1887
április hó 29-én. A fumei m. kir. állami
elemi és polgári fiúiskola igazgatósága.

Berecz Gyula
igazgató.

Különbféle hírek.

Kinövezések. A m. kir. tengerészeti ha-
tóság Paravicch Romulad hajóhadnagyot, hos-
szújárú tengerész kapitányt, Bossich Na-
talia tengerész növendéket hajóhadnaggyá ne-
vezte ki.

Kitüntetés. Gillyén Árpád cs. és kir.
kamarás, honvédszázados, ki érdemei-
nek méltatásul csak nem régebben lett a
szász Ernőház I. oszt. lovagrend-
jével kitüntetve, mint örömmel ér-
tesülünk újabb kitüntetés ére. O folsége
a király ugyanis méltányolva a váro-
sunkban kifejtett sokoldalú tevékenység
kért részére a Ferencz József rend lovag
keresztjét adományozta.

Gróf Batthyányi Tivadar a m. kir. keres-
kedelmi ministeriumban a tengerészeti osztály
vezetője, és neje sz. Batthyányi . . . gróf-
nő e hó 28-án városunkba érkeztek, s körün-
kben több napot foglalkoztatni. Gróf Batthyá-
ny Tivadar itt időzése alatt, résztvevő a szab-
had kikötő megszüntetésére vonatkozó enquet-
tárgyalásokon.

**A népfölkelési tiszt tanfolyam vá-
rosunkban is befejezéshez közeledik.** A
tanfolyamra kijelölt népfölkelők a kö-
vetkezők: Burgor József bankhivatalnok
Egan Lajos orsz. középít. felügyelő, E-
delényi Szabó Lajos kormányzósági tiszt-
viselő, Huszár József kir. mérnök, Schlem-
mer Károly pénzügyigazg. hivatalnok,
gróf Wickenburg István min. titkár, kik
tekintettel csekély számukra a fumei
honvéd keretszázadba osztattak be
kiképzés végett. Úgy az elméleti mind
a gyakorlati tanfolyam a f. é. ápril hó
12-én vette kezdetét, a honvédelmi mi-
nister által előírt tanterv alapján. A
tanfolyam a jövő kedden vagy is május
2-kán lesz befejezve. Többször volt al-
kalmunk meggyőződni arról, hogy az a-
ránnyal rövid idő alatt, a tanfolyam hal-
gatói a legkiegészítőbb előmenetelt tették.
A kiképzés körül kiváló tevékenységet
fejtettek ki Gillyén Árpád cs. és kir.
kamarás, honvéd százados, és Kalas fő-
hadnagy, ki az előírt tantárgyak legna-
gyobb részét kiváló buzgalommal adta
elő, s a gyakorlati szakoktatást is ve-
zette. — A népfölkelők tanfolyamának
megv. vizsgálására e hét folyamán Paxy
Károly tábornok is megérkezett, s e hó
27-én és 28-án jelen volt a gyakorla-
tokon, hol a tiszt tanfolyam hallgatóit e-
gyenkint vizsgálat alá vette, s az ered-
mény fölött a körülményektől feltehetőleg
elismerését nyilvánította, s kijelentve e-
gyszermind készségeit, hogy a további
kiképzésre a dandár keretében minden-
kor szívesen nyújt az önként jelentkezők-
nek alkalmat. — A befejező nagy gyakor-
lat, holnap hétfőn fog megtartatni.

A szerb királynő Abbaziában. Natália
szerb királynő hir szerint Abbaziába fog ér-
kezni, hol hosszabb időt szándékozik tölteni.

Ajándék József főhercegnek. Janesov-
vics János, halasi szőgyártó nemrég egy dísz-
nyerget készített, melyet József főhercegnek
ajándékozott, a kire minden magyar büszke
lehet. A főherceg elfogadta az ajándékot, s
ultramestere által egy 40 fittal terhelt leve-
let küldött a mesternek, melyben ígéri, hogy
a nyerget használni fogja.

Bianchini Mária hírneves fuvola művésznő
ki játékaival nem régebben elragadta városunk
közönségét, legközelebb Zarában fog hangver-
senyt tartani.

**A fumei munkás egylet évi köz-
gyűlése.** A fumei munkás egyesület, ma
ápril hó 30-án tartja évi közgyűlését.
Napirendre kerül az alakkal, a) Biz-
tosító szövetezet alakítása az egyesü-
let körében, b) A évi zár-
számadás előterjesztése és jóváhagyása
c) az igazgatóság javaslata. Fölemlítjük
együttal, hogy az egylet körében meg-
alakult munkásházipítő szövetezet ügye
a legkedvezőbb viszonyok között van,
s valószínű hogy a munkásházak épí-
tése három hó múlva megkezdhető lesz.
— Az egylet új igazgatósága május hó
14-én fog megválasztatni.

**Tombola a Clotild gyermek menhely
javára.** A Clotild gyermek menhelyjavára ren-
deztett tombolajáték e hó 31-én tartott meg.
Az intézet részére, melyet a sorsjáték ideje alatt
Dr. Gellertich Miklós képviselt, a tombola meg-
közelítőleg 400 forintot jövedelmezett.

Bécsiek kirándulása Fiuméba. A bécsi
növény- és állattani társulat tagjai a f. évi
május havában kirándulást terveznek Fiuméba.
A kirándulók utközben megtekintik az adels-
bergi barlangot, s május hó 19-én érkeznek
meg városunkba. Két napi fumei időzésük
alatt különböző kirándulásokat terveznek Fiume
környékére, s azután Polát Triesztet és Ve-
lenczét fogják fölkeresni.

Segélyegyesület. A fumei m. kir. állami
elemi és polgári fiúiskola mellett, csak nem
rég megalakított segélyegyesület nem remél
pártolásnak örvend. Nehány nap alatt 12 al-
pító tag 400 frotot tevő alapítókérel és 40 pár-
toló tag évi 1 frot fizetéssel írta alá a kibocsá-
tott íveket. Jövő számunkban közöljük az alá-
írók névsorát, addig is melegen ajánljuk a köz-
önség figyelmébe.

A szépitő egyesület. E szép földalattal
bíró társaságcsület szervező bizottsága Ciotta
János emőlkete alatt folyton a legnagyobb te-
vékenységet fejt ki. Ez idő szerint a gyűjtések
eredménye 2881 forint. — Az eszme iránt a
város minden körében kivétel nélkül mutat-
kozik nagy érdeklődés lehetősé teszi, hogy az
alakuló közgyűlés nem sokára megtartható
legyen.

A zene műkedvelők egyesülete,
ma vasárnap érdekes műsorozattal bíró
hangversenyt rendez. Lesz színjáték, ze-
ne ének, tombola három nyereményvel
s végül táncmulatság.

Pályázat. A katonai ügyosztály biztosí
állomás betöltésére hirdet pályázatot a városi
hatóság. Évi fizetés 1000 forint s ez összegnek
megfelelő lakásbér. Pályázhatni f. é. má-
jus 25-éig.

Kereskedelmi hírek.

Rizszállítmány Indiából. A „In-
chlura” nevű 1450 tonnás angol gőzös, e hó
28-én érkezett meg. A hajó megközelítő-
leg 30.000 zsák nyers rizs hozott Ran-
goonból, a helybeli rizshántoló gyár
részére. Utját a gőzös 32 nap alatt tet-
te meg.

A m. kir. állami vasutak bevéle.
A m. kir. állami vasutaknál a f. évi
ápril hó 16-21-ig, 116566 utas és 103101
elszállított tonna áru után 539.000 frotot
vettek be. Az összes bevétel január 1-
től ápril 15-ig 8.333.735 forint.

**Fiume és a magyar állomások közötti
díjszabás.** Az egyrésztől Fiume, másrésztől
magyar állomások között 1883 december hó
1-ge óta érvényes díjszabásról f. é. május hó
1-én IV. pótlék lép életbe. Ezen pótlék a kö-
teleki II. külön díjszabás (fa) és a számos völ-
gyi vasút állomásaira vonatkozó valamennyi
díjszabás megváltortatását továbbá több helyi
érdeki vasutnak a kötelek díjszabásba való
felvételét tartalmazza. Példányok a magy. kir.
államvasutak díjszabási osztályában kaphatók.

Osáktornya-zágrábi vasút. A m. kir. ál-
lamvasutak üzemében álló osáktornya-zágrábi
(zaborjai vasuton) f. é. május hó 1-ével új sze-
mely és áru díjszabás II. rész) lép életbe, mely
napon az eddig érvényes személy díjszabás és
ezen vasut megnyitásától érvényes árudíjsza-
bás annak I. pótlékával együtt teljesen hatályon
kivül helyeztetnek.

**Az exporteurók és a kivétel körül érde-
keltek egyletének első közgyűlése.** A f. évi
március 29-én Bécsben megtartott ezen köz-
gyűlésen a többi közt azon indítvány is tár-
gyaltatott, mely szerint az osztrák északnyu-
gati vasutnál oda kellene hatni, hogy az a
Bécsből Hamburg és Bréma északi tengeri ki-
kötőkbe irányuló teherforgalomban a szállítá-
si határidő megrövidítése céljából, a Teschen-
en át vezető útirányt használja, mire nézve e-
setleg a kereskedelmi miniszterium közbenjár-
ása is igénybe volna veendő.

**Osztrák-magyar-szerkkör utazási jegyek
megszüntetése.** A előre összeállított osztrák-
magyar szerb körutazási jegyek kiadása f. é.
április hó végével megfog szüntetettetni. Egyut-
tal az utazó közönség figyelmébe ajánlatik
hogy az általános csoportíratás körutazási
forgalomban létező szelvények alapján ugy Szer-
biába mint Romániába való utazásokra kör-
utazási jegyek állíthatók össze melyekkel körül-
belül 3% menedji kedvezmény engedélyeztetik
és melyek bármely rendes személyszállító te-
hát gyorsvonatokra és használhatók és 45 e-
setleg 60 napig érvényesek. Ezen jegyek ára
a budapest-belgrád-bázias tesmesvár arad vagy
szeged-budapesti vonalakra a I. oszt. 66
márka, a II. 49 Mk. 10 fillér, és a III. 33 Mk.
40 fillér érvényességük idő tartama 45 nap, a
budapest-belgrád-orsova-mehadia tesmesvár arad
vagy szeged-budapesti vonalakra I. oszt. 82
Mk. 50 fillér a II. 62 Mk. 90 fillér, és a III.
41 Mk. 70 fillér, érvényességi idő 45 nap; a
budapest-belgrád-orsova-bukarest-predeal-nagy-
vár ad vagy gyula felhívár budapesti vonalak-
ra I. oszt. 147 Mk. 10 fillér a II. oszt. 108 Mk.
40 fill. és a III. 66 Mk. érvényességi idő 60 nap.

**A német favámok befolyása a német fa-
kivitelre.** A többi közt e kérdés is tárgyaltat-
ott a mult héten Bécsben tartott érdecszeti
kongresszuson, mely elé a következő kérdé-
sek lettek terjesztve: Mily befolyást gyakorol-
nak a német favámok az osztrák kivitelre?
Mi volna ennek lehető paralyzálására teendő
Mennyiben károsítják ezenkívül a magyar va-
sutaknak a német favámok következtében élet-
beléptetett fadijszabásai az osztrák koronaor-
szágból történő fakivitel? — Az e kérdések
felveti vita aránylag szűk korlátok között moz-
gott. A jelen voltak egybeíránt mind megegyez-
tek abban, hogy ugy a német favámok, mint
magyar vasutak fadijszabásai is érzékenyen
károsítják a monarchia lakháimnemi felének s
különösen Csehországnak fakivételét. Csakis a
foganatba veendő represszáliakra nézve mutat-
koztott nézeteltérés, a mennyiben az előadó ál-
tal javaslathba hozott határvámok ellen aggá-
lyok merültek fel.

Tengerészeti hírek.

**Hajózási vonal Alexandria és Sza-
loniki közt.** A *Penisularand Oriental Com-
pany* angol gőzhajózási társulat Szalo-
nikai és Alexandria között új gőzhajózá-
si vonalat létesít, melyet Brindisi olasz-
országi kikötővel hoz közvetlen össze-
kötésbe.

**Gőzhajók szubvenciója Franciaország-
ban.** A francia kormány a f. é. évben a posta-
hajózási vonalak állami segélyezésére összesen
26.709.923 frotot költ. Ez összegből esik a fran-
ciaország-corsicai járatokra 355.000 frot, a
középtengeri a braziliai és a la-platai jára-
tokra 4.382.263 frot, Dover-, calais 1000.000
frot, New-York és az Antillák 9.958.000, India
és China 7.735.544, Algir Tunis, és a Berber
partok 8000.000, Ausztria és Uj-Caledonia
3.297.216 frot.

Mócs Zsigmond

felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Battara P. könyvnyomdája, Fiume.

MARASKINO „EXCELSIOR”
Luxardo Girolami.
Cs. és kir. szabadalm.
Maraskino gyára Zarában;
alapították 1821-ben.
Raktár és eladás nagy men-
nyiségben a fumei és a Fiu-
mém kívül eső piacokra.
Rudman A.-ná
Fiumében.

NEW-YORK
KIZÁRÓLAG KÖLCSÖNÖSSÉGEN
ALAPULÓ BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.
Alapítottak 1845-ben
Biztosítéki alap 1886. január 1-én
350 millió frank.
Alapítása óta 1886. január 1-ig a New-
York 222.912 kötvényt állított ki, biz-
tosítván 3.621.647.762 frot.
Évi díjakban bevett . . . 745.373.352 „
Kamatokban bevett . . . 189.309.454 „
Szerződések esedé-
kességéért fizetett . . . 228.008.072 „
Nyerevényekért és
vásárló okért fizetett . . . 233.687.453 „

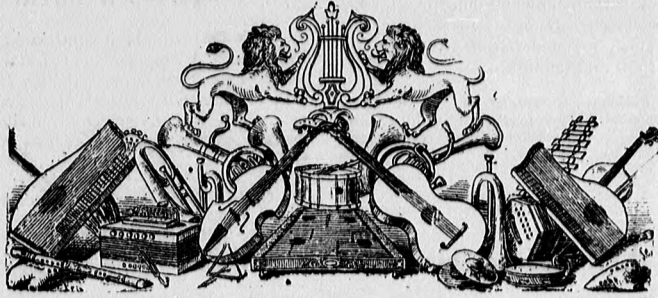
*A New-Yorkban Amerikán, Áz-
sián és Afrikán kívül Európá-
ban a következő fővárosokban
vannak fiókjai:*

Berlinben — Londonban — Bécs-
ben — Brüsszelben — Koppenhágá-
ban — Madridban — Párisban —
Amsterdamban — Rómában — Tu-
rinban — Kristiánában — Lissa-
bonban — Pétervárott — Vevey-
ben — Stockholmban — Konstan-
tinápolyban — Budapestben.

A New-York életbiztosító társa-
ság tisztán kölcsönösségen alapul,
ninesenek részvényesei, tehát az
egész nyeremény a biztosítottak
közt osztatik szét.

Bővebb fevilágosításért fordulhatni a
New-York magyarországi képvisé-
lőségéhez.

Budapestben Nádor-utca 9.

Harmonika fuvola 12 billentyűvel, finom hangokka a melyek szípkába való befűvés által működnek. Mindenkinék igen alkalmas mulató-eszköz. Kicsiny- és nagyán egyaránt alkalmas. Ara 2 ft.

Legújabb szalon hangszer **Ochestrionette Hanophon**!! Minden eddig ismert mechanikus hangszer, az Aristont is felülmulja, igen alkalmas családok számára kisebb s házi mulatságok megtartására. Minden tetszős zeneművet el lehet e hangszeren játszani. Ara 6 kötéssel 30 ft; minden további kóta, melyek 1500 drából választhatók — 65 kr. Képes árjegyzék 300 ábrával ingyen és bérmentve. — Harmonikáról külön árjegyzék körien lő.

STERNBERG ARM/N

hangszergyár Budapesten, Kerepezi-ut 36.

Valódi
brünni

Valódi brünni.
POSZTÓ szövetek, méterenkint 1 ft-től föl felé, a legkifőbb minőségben, szétkülh magánosok részére gyári árákon: **Epstein Lipót Br-ünn.**
Minták bérmentve.

Valódi
brünni

Grosses Lager von Geschäftsbücher, Luxus-Papierwaren und neuesten Cigaretten-Hülsen.

Papierhandlung und Buchdruckerei **C. S. SAIZBERG** Budapest, Deákplatz 6. Gerványi'sches Hans.

liefert Drucksorten und Papierwaren prompt zu den folgenden äusserst billigen Preisen.

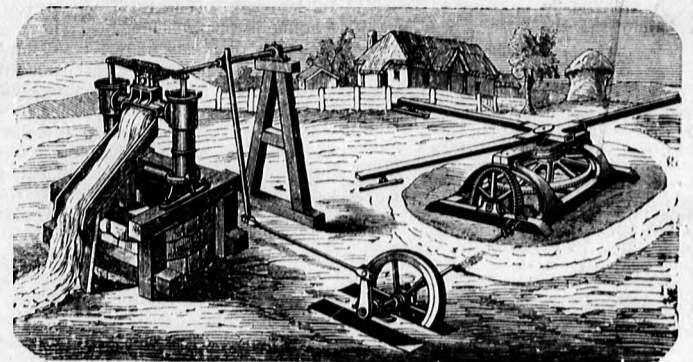
Druck-Bretten	1000 Bogen Quart Breiten blau carrirt mit Doppeldruck fl. 7.-	1000 Bogen detto nur fl. 4.-	1000 Quart Couverts aus Handpapier mit Firmanruck fl. 2.-	1000 Couverts detto nur fl. 1.50	1000 Quart Couverts, geb. gr. u. oder Jaedgrau m. Firma fl. 2.50	1000 Quart Couverts, geb. gr. u. mit Firmanruck auf Format fl. 4.-	1000 Fehldrucken Quart Format mit Firmanruck auf Format fl. 3.-	1000 Fehldrucken Quart Format ohne Firmanruck nur fl. 2.50	1000 St. linie Octav Brei fl. 30	1000 St. glatt, ger. lin. o. carr. fl. 20	1000 St. Octav Couv weisse fl. 20	1000 St. Quart Couv weisse fl. 20	1000 St. Quart Couv weiss fl. 20	1000 St. Octav Couv weiss fl. 20	1000 St. Octav Couv weiss fl. 20	1000 St. Octav Couv weiss fl. 20	1000 St. Octav Couv weiss fl. 20	1000 St. Octav Couv weiss fl. 20	1000 St. Octav Couv weiss fl. 20
----------------------	---	------------------------------	---	----------------------------------	--	--	---	--	----------------------------------	---	-----------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

Provincz-Bestellungen werden nur gegen Nachnahme oder gegen Voraussendung des Betrages effectuirt.

PRIMA FABBRICA UNGHERESE
di
Macchine ed attrezzi per lo spegnimento del fuoco

Bukarest **F. WALSER** Kolosvár
Via C. Br. n. 65
Balmaostorutea 12

Fabbrica e Deposito principale: BUDAPEST, Rottenbiller N. 66.
Corrispondenza in tutte le lingue.

Fabbrica premiata in tutte le esposizioni universali, per la produzione di **macchine ed altri attrezzi per lo spegnimento del fuoco, macchine idrotecniche, pozzi a pompe, campane per le chiese.**
Esportazione nei paesi ereditari della Monarchia, nella Russia ed in tutto l'Oriente. — A richiesta si mandano gratis e franchi di porto prospetti forniti da modelli. — Bilanci e disegni di progetti si somministrano gratis.

Haupt-Gewinn event. **500,000 Mark.** Die Gewinne garantirt der Staat.

Glücks-Anzeige.
Einladung zur Betheiligung an den Gewinn-Chancen der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher **7 Millionen 222,000 Mark** sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 97,000 Loose enthält, sind folgendes, nämlich: Der grösste Gewinn ist ev. **500,000 Mark.**

Prämie	300,000 Mark	56 Gewinne	à 5000 Mark
1 Gewinn	à 200,000 Mark	166 Gewinne	à 3000 Mark
2 Gewinne	à 100,000 Mark	256 Gewinne	à 2000 Mark
1 Gewinn	à 80,000 Mark	512 Gewinne	à 1000 Mark
1 Gewinn	à 75,000 Mark	791 Gewinne	à 500 Mark
2 Gewinne	à 70,000 Mark	147 Gew.	à 300,200,150 Mark
1 Gewinn	à 60,000 Mark	30950 Gewinne	à 145 Mark
2 Gewinne	à 50,000 Mark	7990 Gew.	à 124,100,94 Mark
1 Gewinn	à 30,000 Mark	7850 Gew.	à 67,40,20 Mark
5 Gewinne	à 20,000 Mark	im Ganzen	48.700 Gewinne und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung
26 Gewinne	à 10,000 Mark		

Das **Hauptgewinn** 1ster Classe beträgt **50,000 M.**, steigt in der 2ten Cl auf **60,000 M.**, in der 3ten auf **70,000 M.**, in der 4ten auf **75,000 M.**, in der 5ten auf **80,000 M.**, in der 6ten auf **100,000 M.**, in der 7ten auf **200,000 M.**, und mit der Prämie von **300,000 M.**, event. auf **500,000 M.**

Für die erste Gewinnziehung, welche amtlich festgestellt, kostet das ganze Originalloos nur **6 Mark** oder **3 Gulden 60 Xr. Ö. W.**, das halbe Originalloos nur **3 Mark** oder **1 Gulden 80 Xr. Ö. W.**, das viertel Originalloos nur **1 1/2 Mark** oder **90 Xr. Ö. W.**

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotenen Promessen) mit Beifügung des Verloosungs-Planes mit Staatswappen, gegen frankirte Einsendung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unaufgefordert zugesandt.

Verloosungs-Plan mit Staatswappen, woraus Einlagen und Vertheilung der Gewinne auf die 7 Classen ersichtlich, versende im Voraus gratis.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinnelder erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit

Jede Bestellung kann man einfach auf eine Postbezahlskarte oder per recommandirten Brief machen.

Man wende sich daher mit den Aufträgen der nahe bevorstehenden Ziehung halber, sogleich, jedoch bis zum

5. Mai d. J.

vertrauensvoll an **Samuel Heckscher senr.,** Banquier und Wechsel-Comptoir in HAMBURG.

Szerkesztő
Redakció
Előfizetők
Egy évre
Félévre
Negyedévre
2 hóra
Külföldre 1 évről

1887.

Józan

Nem el
legutolsó m
maradt örö
kesége, a
gásig szeret
zei mozgá
mely ügye
Az a k
szágos tűz
dező bizott
magyar kil
országos gy
ő fenségét
tosságú tén
hogy a fő
szerűbb fl
Alkalma
jó példával
példát szá
E tény
szágos tűz
kak által k
biztosítva,
ve látjuk m
cziát, kik
érdekében,
veltségből
szorgalom
tak annak
Nem tu
a hazai tűz
Széchenyi
alakítása ó
hazákban
Az eszn
ujdonság im
remtett, s
jövőben, a
haldoklána
me nyomáb
mettek a s
visszavonás
nyek között
hazai tüzől
tért hódít a
meltán van
főherzegüm
A magy
helyetteséne
dornak fia,
ragudta kez
nevű atyján
ve, hasznár
földbe átlp
intézményne
dát adott te
melyeket a
ránti szeret
teletből a h
tett a főiri
ember viskó
A magas
városok tűz